

**STRATEŠKI NAČRT
KNJIŽNICE ROGAŠKA SLATINA
za obdobje 2015-2020**

November, 2014

»Splošna knjižnica, dostop lokalne skupnosti do znanja, zagotavlja osnovni pogoj za vseživljenjsko učenje, za samostojno sprejemanje odločitev in kulturni razvoj posameznika in družbe.«

(IFLA/UNESCO Manifest o splošnih knjižnicah, 1994)

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, ki pojasnjujejo delovno področje knjižnice:

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/1991),
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/2001),
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS in spremembe (Ur. l. RS, št. 45/1994),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Ur. l. RS, št. 111/2013),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/2003),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/2003),
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015),
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS, št. 96/2002),
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 72/1993),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Rogaška Slatina (Ur. l. RS, št. 57/2003).

KAZALO

1	UVOD	1
2	PREDSTAVITEV IN ANALIZA POSLOVANJA KNJIŽNICE	2
2.1	PREDSTAVITEV KNJIŽNICE.....	2
2.2	KRATKA ZGODOVINA KNJIŽNICE.....	2
2.2.1	<i>Začetki</i>	2
2.2.2	<i>Izhodišče razvoja</i>	2
2.2.3	<i>Obdobje rasti</i>	3
2.2.4	<i>Predstavitev občin</i>	3
3	DEJAVNOST KNJIŽNICE ROGAŠKA SLATINA	4
3.1	KNJIŽNICA, NJENE NALOGE IN NJENA VLOGA V LOKALNEM OKOLJU.....	4
3.2	POGOJI ZA IZVAJANJE KNJIŽNIČNE SLUŽBE	5
3.3	NAŠE VREDNOTE	5
3.4	NAŠE POSLANSTVO	5
3.5	PREDNOSTNE NALOGE KNJIŽNICE ROGAŠKA SLATINA V OBDOBJU 2015–2020.....	6
3.5.1	<i>Nabava raznovrstnega knjižničnega gradiva</i>	6
3.5.2	<i>Uvajanje novih storitev</i>	7
3.5.3	<i>Informacijsko opismenjevanje uporabnikov</i>	7
3.5.4	<i>Ureditev domoznanske zbirke</i>	7
3.5.5	<i>Oskrbovanje ljudi s posebnimi potrebami s knjižničnim gradivom in skrb za ljudi s socialnimi stiskami</i>	8
3.5.6	<i>Izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje, tudi samoizobraževanje</i>	8
3.5.7	<i>Porast števila uporabnikov oz. članov</i>	8
3.5.8	<i>Obveščanje o dejavnosti v ustreznih medijih in na spletni strani www.sikrsl.sik.si</i>	9
3.5.9	<i>Izvajanje različnih oblik spodbujanja branja in prireditvena dejavnost</i>	9
3.5.10	<i>Povečati število zaposlenih</i>	10
3.5.11	<i>Nujne investicije in investicijsko vzdrževanje</i>	10
3.5.12	<i>Krepitev obstoječih in vzpostavljanje novih partnerstev</i>	10
3.5.13	<i>Upravljanje knjižnice</i>	10
4	POVZETEK CILJEV	12

1 UVOD

Namen strateškega načrta je izvajanje politike poslovanja Knjižnice Rogaška Slatina za naslednje petletno obdobje.

Formalna podlaga za pripravo in sprejem tega dokumenta je **Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Rogaška Slatina**, ki podrobneje opredeljuje financiranje zavoda iz proračuna lokalne skupnosti ustanovitelja in državnega proračuna. Sredstva za izvajanje dejavnosti javne službe zavoda, ki jih zagotavlja ustanovitelj iz proračuna, pokrivajo stroške za plače, materialne stroške za delo, nakup knjižničnega gradiva ter nakup in vzdrževanje prostorov in opreme.

Nacionalni program za kulturo opredeljuje javni interes za kulturo in področja kulture, na katerih se kulturne dobrine zagotavljajo kot javne službe. Tako nacionalni program vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem slovenske kulturne identitete in njenim razvijanjem, zagotavlja pogoje za skladen razvoj kulture na skupnem slovenskem kulturnem prostoru : ohranjanje in razvoj slovenskega jezika, spodbujanje kulturne raznolikosti, zagotavljanje dostopnosti kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost, spodbujanje kulturne vzgoje kot ustvarjalne vzgoje in vzgoje za ustvarjalnost, spodbujanje kulture kot kategorije razvoja človeških virov, kvalitete življenja, socialne kohezivnosti in gospodarskega razvoja. Skladno s strategijo države kot informacijske družbe je informatizacija v kulturi opredeljena kot prednostna naloga kulturne politike.

2 PREDSTAVITEV IN ANALIZA POSLOVANJA KNJIŽNICE

2.1 Predstavitev knjižnice

Ime:	KNJIŽNICA ROGAŠKA SLATINA
Naslov:	Celjska cesta 13, 3250Rogaška Slatina
Ustanoviteljici:	OBČINA ROGAŠKA SLATINA, OBČINA ROGATEC
Telefon:	03/818 5780
Fax:	03/818 5784
Naslov na internetu:	www.r-sl.sik.si
E-pošta :	sikrsl@ce.sik.si
Šifra dejavnosti:	92.511
Matična številka:	1847104
Davčna številka:	SI44173121
Trans. račun:	01306-6000000114

Knjižnica Rogaška Slatina je osrednja splošna knjižnica z dvema enotama, ki deluje na območju občine Rogaška Slatina in občine Rogatec, kar pomeni 14.165 prebivalcev (Vir: bib.sist, 31. 7. 2014) in 49 naselij, med katerimi 22 naselij sodi med demografsko ogrožene. Glede na obmejno lego obeh občin je tudi jezikovna struktura prebivalstva mešana. Prevladuje slovenski jezik, ki je večini prebivalcem materni jezik, drugi pa so hrvaški, srbski, srbohrvaški, albanski.

2.2 Kratka zgodovina knjižnice

2.2.1 ZAČETKI

Kmalu po prvi svetovni vojni je bila v Rogatcu ustanovljena čitalnica, ki je imela tudi javno knjižnico. O tem, kako je delovala, ni podatkov. Znano je le, da so večino knjig iz te knjižnice zažgali Nemci ob okupaciji aprila 1941. Jeseni leta 1945 je bil pri krajevnem ljudskem odboru Rogatec ustanovljen svet ljudske prosvete, v okviru katerega je delovala tudi knjižnica. Leta 1947 je imela 400 knjig, v letu 1970 pa 2.700. Zaradi prostorskih in kadrovskih težav pa je njeno delo po letu 1980 zamrlo.

O knjižničarstvu v Rogaški Slatini pred letom 1978 obstaja le malo preverljivih podatkov. Kot večina knjižnic je tudi knjižnica v Rogaški Slatini v letih po 2. svetovni vojni je delovala v okviru kulturno-prosvetnega društva in dosegla med knjižnicami na področju nekdanje občine Šmarje pri Jelšah največji razvoj. Zaradi prostorske stiske in kadrovskih problemov so jo leta 1968 zaprli.

2.2.2 IZHODIŠČE RAZVOJA

Knjižnica Rogaška Slatina je ponovno začela delovati šele po desetih letih, septembra 1978 v obnovljenih prostorih v stari zdraviliški direkciji na Zdraviliškem trgu 5, tokrat kot enota Občinske matične knjižnice Šmarje pri Jelšah. Knjižnična zaloga je štela 3.056 knjig, ki so bile razvrščene po sistemu prostega dostopa. Knjižnica je bila odprta sedem ur tedensko, ob ponedeljkih dopoldan in petkih popoldan. Leta 1985 je bila odobrena redna zaposlitev višjega knjižničarja za knjižnico v Rogaški Slatini, knjižnična zaloga je štela 5.480 knjig, v knjižnico je bilo vpisanih 500 članov. Odpiralni čas knjižnice se je povečal

na dvajset ur tedensko, povečal se je letni prirast knjižničnega gradiva in povečevati se je začelo število članov. Vendar so bili prostori v stari zdraviliški direkciji zaradi vlage, težkega ogrevanja in težje dostopnosti za krajevno knjižnico povsem neprimerni.

2.2.3 OBDOBJE RASTI

Septembra 1989 je po nekajletnem premoru začela v novih prostorih kulturnega doma zopet delovati Knjižnica Rogatec. 16. novembra 1990 se je tudi Knjižnica Rogaška Slatina z 10.000 knjigami preselila v takrat še nedokončan kulturni center. Ta datuma predstavljata mejnik razvoja knjižnice v Rogaški Slatini in v Rogatcu. Članstvo, obisk in izposoja so strmo naraščali, izvajati so se začele ure pravljic, literarni večeri, potopisna predavanja, odobrena je bila nova zaposlitev. Omembe vredna mejnika sta še leto 1996, ko je knjižnica začela z računalniško inventarizacijo gradiv in leto 1999, ko je prešla na avtomatizirano izposoja gradiva v sistemu COBISS v Rogaški Slatini, leta 2001 pa se je avtomatizirana izposoja gradiva začela še v Rogatcu. Leto 2002 sta knjižnici skupaj zaključili z 2169 aktivnimi člani, 93.817 enotami izposojenega gradiva, 33.998 obiskovalci ter tremi zaposlenimi knjižničarkami.

Bistven mejnik v razvoju knjižnice pa predstavlja leto 2003, ko sta Občina Rogaška Slatina in Občina Rogatec sprejeli Odlok o ustanovitvi JZ Knjižnica Rogaška Slatina. Knjižnica Rogaška Slatina je tako postala samostojni javni zavod, ki skrbi za knjižnično dejavnost na območju občin ustanoviteljic. Knjižnica je v letih samostojnosti odlično napredovala, tako da se je kmalu začela opazovati prostorska stiska v knjižnici v Rogaški Slatini. Težava se je odpravila leta 2009, ko se je knjižnica preselila v 1000 m² velik prostor v trgovski center. V letih od 2009, ko smo se preselili, pa do 2013 sta se obisk v knjižnici in izposoja gradiva povečala za več kot 30 odstotkov. Več kot očitno je, da knjižnica dobiva vedno pomembnejšo vlogo v življenju občanov, saj jo obiščejo ne samo zaradi primarne vloge, ki jo knjižnica ima, pač pa tudi zaradi aktivnosti, ki jih pripravljamo za uporabnike.

2.2.4 PREDSTAVITEV OBČIN

	Občina Rogaška Slatina	Občina Rogatec
Velikost	71.6 km ²	39.6 km ²
Krajevne skupnosti	MKS Rogaška Slatina KS Kostrivnica KS Sv. Florijan	KS Rogatec KS Dobovec KS Donačka gora
Št. naselij	41	9
Št. demografsko ogroženih naselij	15	7
Javni zavodi	Vrtec Rogaška Slatina s tremi enotami, tri osnovne šole z dvema podružničnima šolama, šolski center, glasbena šola, Zavod za turizem in kulturo, Ljudska univerza	osnovna šola z vrtcem in dvema podružničnima šolama, Zavod kulturo, turizem in razvoj Rogatec
Drugo	društva, Javni sklad za kulturne dejavnosti	Društva

Možnosti medsebojnega povezovanja in sodelovanja so na področju vseživljenjskega učenja, informacijskega opismenjevanja, širjenja bralne kulture in smotrni izrabi prostega časa.

3 DEJAVNOST KNJIŽNICE ROGAŠKA SLATINA

Zavod opravlja naslednjo javno službo:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanje informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbiranje, obdelava, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva,
- zagotavljanje dostopnosti in uporabe gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organiziranje posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organiziranje posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organiziranje kulturnih prireditev, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

3.1 Knjižnica, njene naloge in njena vloga v lokalnem okolju

Sodobna knjižnica je informacijsko, izobraževalno, komunikacijsko, kulturno in sprostitveno središče.

Knjižnica Rogaška Slatina je splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost za prebivalstvo v občinah Rogaška Slatina in Rogatec, ki sta tudi ustanoviteljici zavoda.

Zavod ima poleg osrednje knjižnice v Rogaški Slatini enoto v Rogatcu.

Knjižnica v svojem lokalnem okolju skrbi za vse ciljne skupine in zagotavlja storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Knjižnica Rogaška Slatina je vključena v Združenje splošnih knjižnic Slovenije.

Knjižnica je definirana kot tretji prostor (izraz je oblikoval sociolog Ray Oldenburg - The Great Good Place, 1990). Pomeni neformalni prostor, kjer se ljudje iz lokalne skupnosti srečujejo in razvijajo socialne interakcije, prijateljske vezi, prostor za debate, domačnost, povezanost z lokalno skupnostjo, spodbujajo druženje namesto izoliranosti in delajo življenje bolj barvito. Tretji prostor je nevtralen. Posebno v urbanih okoljih so ljudje izgubili stik s skupnostjo. Človek pa ravno to potrebuje za socialno zadovoljstvo in duševno zdravje.

Knjižnica je središče kulturnega in informacijskega dogajanja v lokalnem okolju. *Je skladišče znanja in informacij.* Prispeva k večanju kakovosti življenja posameznika in skupnosti, krepi pripadnost lokalni skupnosti, povezuje različne življenjske sloge, krepi kulturno življenje, dviguje izobrazbeno raven in razvija pismenost, zato mora s svojo prostorsko in strokovno urejenostjo biti zgledna, da bo privabljala vedno več novih uporabnikov (in jih tudi uspešno zadržala). Nikakor torej ne smemo pozabiti, da je temelj kulturnega dogajanja v lokalnem okolju prav knjižnica in da bo v obdobju gospodarskih težav še bolj potrebna in pomembna.

Ljudje smo socialna bitja, zato potrebujemo stik z ljudmi. V času socialnih stisk, ki jih prinaša kriza, pa je med drugim tudi rehabilitacijski prostor. In nenazadnje: Dobro razvita knjižnica je v ugled lokalni skupnosti.

3.2 Pogoji za izvajanje knjižnične službe

Knjižnice, ki izvajajo javno službo, morajo imeti:

- ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,
- ustrezno število usposobljenih strokovnih delavcev,
- ustrezen prostor in opremo,
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.

Minimalne pogoje za delovanje določa Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Knjižnica Rogaška Slatina jih v določenih točkah ne dosega.

3.3 Naše vrednote

Naša temeljna prepričanja o tem, kaj je prav in kaj narobe, kaj je pomembno in kaj je manj pomembno, so doslej zelo uspešno vodila naše delo ter gradila naše odnose s sodelavci, z okoljem, ustanovitelji in uporabniki. Tudi v bodoče bomo izgrajevali vrednote, v katere verjamemo in so že del nas, če želimo uresničiti svoje poslanstvo in slediti naši viziji. Razvijali jih bomo vzporedno s pozitivnim načinom razmišljanja.

Prednost bomo dajali: spoštljivemu in poštenemu odnosu do sodelavcev, strokovnosti, znanju, prijaznosti, komunikativnosti, spoštovanju zasebnosti, pripadnosti organizaciji, spoštovanju različnosti in drugačnosti, zanesljivosti, natančnosti, inovativnosti, ustvarjalnosti, odkritosti, odgovornosti, poštenosti, zadovoljstvu uporabnikov in zaposlenih, spoštovanju zaupanih delovnih nalog, osebni urejenost in urejenosti knjižnice, spoštovanju dogovorov, ohranjanju dobrih medsebojnih odnosov, spodbujanju bralnih navad in zanimanju za pisano besedo.

3.4 Naše poslanstvo

V Knjižnici Rogaška Slatina uspešno spodbujamo bralno kulturo, ustvarjamo kakovostno kulturno dogajanje v Rogaški Slatini in Rogatcu, ohranjamo kulturno identiteto in *sooblikujemo podobo obeh občin, v katerih izvajamo knjižnično dejavnost.*

V okolju želimo postati še bolj prepoznavni in prebivalce osveščati o potrebnosti, koristnosti in nepogrešljivosti knjižnice za sedanji in bodoči kulturni in duhovni razvoj naroda. Želimo, da nas poišče in obiše čim več uporabnikov, zato si bomo prizadevali, da *bo postala knjižnica del posameznika, del njegove identitete.* Na nevsiljiv način jih bomo poiskali in povabili v našo družbo.

Knjižnice vedno bolj postajajo lokalna središča kulture, branja in dostopa do različnih informacij, zlasti spletnih, ter postajajo dejavne pri krepitvi sodobne informacijske družbe. Temu se pridružuje tudi njihova socialno razvojna funkcija v smislu izenačevanja kulturnih, izobraževalnih in drugih socialnih možnosti. Postajajo podpora vseživljenjskemu izobraževanju in možnost smotrne izrabe prostega časa v knjižnicah (ki postaja vedno bolj dragocena dobrina).

Zato bomo skušali prepoznati čim več sprememb v okolju in se jim prilagoditi. Ker povezujemo veliko različnosti in gradimo zahteven most med preteklostjo in sedanostjo, bomo temu kos le z ustrezno izobraženimi strokovnimi sodelavci ter učinkovito podporo lokalne skupnosti, *ki bo zagotavljala več kot je nujno potrebno za obstoj knjižnice.*

3.5 Prednostne naloge Knjižnice Rogaška Slatina v obdobju 2015–2020

3.5.1 NABAVA RAZNOVRSTNEGA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Uporabnikom bomo nudili raznovrsten izbor knjižničnega gradiva, ki bo čim bolj zadovoljeval njihove potrebe po informacijah in željam po izobraževanju, kulturi, raziskovanju, pa tudi razvedrilu. Ponujali bomo čim bolj raznovrstno gradivo, tudi e-baze podatkov, do katerih bodo lahko dostopali od doma, saj je naša knjižnica virtualna. Prisluhnili bomo njihovim željam in potrebam. Z ustreznim strokovnim izborom gradiva želimo povečevati kakovost življenja prebivalcev v lokalni skupnosti.

Zaradi odprtosti meja in večje konkurenčnosti narašča potreba po učenju tujih jezikov in po poznavanju različne zakonodaje. Hitro zastarevanje znanj zahteva bistveno večjo nabavo gradiva aktualnih vsebin in uporabo sodobnih medijev. Delež ljudi, ki se bo vseživljenjsko izobraževal, bo porasel, zato jim bo treba posvečati veliko pozornost.

Uresničevali bomo razmerje nakupa gradiva 60 % strokovnega gradiva in 40 % leposlovja, 30 % gradiva za mladino in 10 % referenčne zbirke. Posebno pozornost bomo posvetili nabavi zvočnih knjig in knjig z večjimi črkami ter gradiva za uporabnike s posebnimi potrebami.

Sledili bomo novostim na knjižnem trgu in kupovali večino dobrih knjig. Poleg slovenskega gradiva bomo kupovali tudi gradivo v tujem jeziku. Ne bomo spregledali nagrajenih in nominiranih knjig.

Poleg konvencionalnih gradiv bomo upoštevali interese in želje uporabnikov nabavljali tudi nekonvencionalna gradiva.

Nadaljevali bomo z gradnjo premične zbirke, v kateri so knjige, namenjene kroženju med krajevnimi knjižnicami.

Širili bomo uporabo elektronskih podatkovnih baz, tudi z oddaljenim dostopom, in dajali poudarek razvoju hibridnih knjižnic, v katerih bo mogoče hkrati uporabljati gradiva na različnih medijih. Vsekakor bomo skušali nuditi uporabnikom širok izbor knjižničnega gradiva.

Naš namen pa je tudi motivirati uporabnike za slovensko knjigo, zato bomo poskrbeli za njeno dostopnost.

Manjkajoče gradivo bomo zagotavljali z medknjižnično in medoddelčno izposajo.

Digitalna doba prinaša tudi nov način branja, zato bomo sledili novostim in napredku na področju e-knjig. Pridružili se bomo aktivnostim, ki jih bo na tem področju izvajala večina slovenskih splošnih knjižnic.

3.5.2 UVAJANJE NOVIH STORITEV

Knjižnica deluje v vedno bolj spremenljivih okoliščinah. Spremembe mora sprejeti in razumeti. Če želi biti dobra in uspešna, se mora nenehno odzivati na spremembe in razmišljati, kako lahko prebivalcem pomaga h kakovostnejšemu življenju v spremenjenih okoliščinah. Omogočati jim mora pogoje za osebno rast in aktivno državljanstvo.

Ponudba informacij na svetovnem spletu je iz dneva v dan večja, socialne razlike so vedno bolj izrazite. *Prosti čas postaja redka in dragocena dobrina, zato ga želijo prebivalci kar najbolj pametno izkoristiti.* Ena od pomembnih institucij pri oblikovanju aktivnosti za preživljanje prostega časa je zagotovo knjižnica, zato se mora na inovativen način odzvati na zahteve in pričakovanja okolja.

V obdobju, ki je pred nami, bomo iskali možnosti za nabavo zaščitne tehnologije in varovalnih vrat, saj vedno pogosteje opažamo, da s polic izginja gradivo. Ker je gradivo v prostem pristopu, imajo uporabniki sami možnost iskanja le-tega. Zato se prepogosto dogaja, da gradiva, ki ga vzamejo v polic, potem ne vrnejo na pravo mesto. Zato bomo razvijali implementacijo lokatorja gradiva. Osnovna ideja lokatorja je, da se na osnovi podatka, ki opisuje postavitve gradiva, programske določi lokacijo tega gradiva na knjižnih policah..

3.5.3 INFORMACIJSKO OPISMENJEVANJE UPORABNIKOV

Dodatno izobraževanje mladih in odraslih uporabnikov je nujno. V posebej organiziranih oblikah in ob vsakdanjem delu jih bomo učili učiti se, torej za iskanje in uporabo informacij.

3.5.4 UREDITEV DOMOZNANSKE ZBIRKE

Gradivo iz domoznanske zbirke je zelo iskano med šolajočo se mladino in ostalo populacijo. To gradivo še vedno ni v celotni obdelano v sistemu Cobiss, zato je nujno potrebno narediti pomemben premik na tem področju, saj ima domoznansko gradivo svojo pravo vrednost šele, ko zanj zvedo uporabniki. Čim več domoznanskega gradiva bomo digitalizirali. Aktivno bomo sodelovali pri oblikovanju in nadgrajevanju biografskega leksikona celjskega območja in Zasavja.

Domoznanstvo je področje, ki smo mu dolžni posvečati ogromno pozornosti, časa in denarja, saj bomo le s skrbnim zbiranjem in hranjenjem domoznanskega gradiva ohranili preteklo podobo občin Rogaška Slatina in Rogatec, ki bo zlasti dragocena za naše naslednike. Zato bomo iskali in nabavljali knjižno in neknjižno gradivo, ki ga bomo pričeli tudi obdelovati. Nadaljevali bomo z nakupom starih razglednic.

Za promocijo domoznanskega gradiva bomo skrbeli z objavo zgodb na Kamri, s članki v lokalnih medijih, v ta namen bomo organizirali prireditve na temo domoznanstva, pripravljali bomo razstave in predstavitve gradiv, želeli pa bi izdati tudi kakšno monografsko publikacijo ali brošuro na temo domoznanstva.

Organizirali bomo bibliopedagoške ure na temo domoznanstva, sodelovali bomo z različnimi lokalnimi in zunanjimi institucijami.

3.5.5 OSKRBOVANJE LJUDI S POSEBNIMI POTREBAMI S KNJIŽNIČNIM GRADIVOM IN SKRB ZA LJUDI S SOCIALNIMI STISKAMI

Ljudem s posebnimi potrebami bomo zagotovili dostop do informacij oz. knjižničnega gradiva. Tistim, ki ne bodo zmogli sami priti v knjižnico, bomo dostopnost do gradiv in storitev zagotovili z dostavo gradiva na dom. Zanje bomo organizirali posebne oblike dela, s katerimi jim bomo popestrili in polepšali življenje.

Domnevamo, da se bodo še stopnjevale socialne razlike in povzročale družbene frustracije. Knjižnica bo zato s svojimi tehnološkimi kapacitetami, možnostmi izobraževanja in druženja kakovostno vplivala na življenje posameznikov. Razvoj knjižnične dejavnosti ima in bo imel zato poudarjen socialni predznak.

Skrbeli bomo za nakup gradiva za slepe in slabovidne, torej zvočnih knjig in knjig z večjimi črkami, ter za nakup gradiva za druge uporabnike s posebnimi potrebami (žal je tega gradiva na tržišču razmeroma malo).

Še vedno bomo ustrezno pozornost posvečali ljudem s posebnimi potrebami. Brali bomo oskrbovancem Pegazovega doma in obiskovali oz. na obisk sprejemali varovance Varstveno-delovnega centra Šmarje pri Jelšah in enote na Podplatu ter učence III. OŠ Rogaška Slatina.

3.5.6 IZOBRAŽEVANJE IN STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE, TUDI SAMOIZOBRAŽEVANJE

Zaposleni v knjižnici morajo imeti poleg znanja s področja bibliotekarstva in informacijskih znanosti tudi številna druga znanja, saj so le tako lahko kos zahtevam uporabnikov in spremembam v okolju. Dobra in uspešna knjižnica je lahko le knjižnica z izobraženimi, razgledanimi, fleksibilnimi in motiviranimi zaposlenimi.

Med drugimi je naloga knjižnice tudi izobraževati – ne more izobraževati, če nima izobraženih ljudi, zato bo vsem zaposlenim permanentno omogočeno strokovno izpopolnjevanje v oblikah, ki jih organizirata Narodna in univerzitetna knjižnica in IZUM ter drugih oblikah spopolnjevanja in nadgrajevanja (tudi spoznavanja primerov dobrih praks drugih knjižnic). Le izobražen in strokovno spopolnjen knjižničar je lahko kos vsem, še zlasti novodobnim, nalogam knjižnice. Pričakujem tudi visoko lastno motiviranost za samoizobraževanje.

3.5.7 PORAST ŠTEVILA UPORABNIKOV OZ. ČLANOV

Uporabnikom bomo s spoštovanjem uredbe o brezplačnih osnovnih storitvah in z drugimi oblikami motivacije omogočili še večjo in prijaznejšo uporabo knjižnice. Še večjo skrb bomo posvetili mladim, ki jim bomo z ustrezno opremo in prostori omogočili dostop do interneta in elektronskih storitev. V okviru možnosti bomo okrepili bibliopedagoške ure za mlade. Zelo načrtno se bomo ukvarjali s prebivalci v tretjem življenjskem obdobju, posebno pozornost bomo posvečali družinam, saj želimo biti prepoznavni kot *družinam prijazna knjižnica*.

Večna težava je pridobivanje novih članov, ki ostanejo aktivni člani. Ker Rogaška Slatina in Rogatec nista niti študijsko ali srednješolsko središče, je pridobivanje članov veliko naporejše kot npr. v Ljubljani, Mariboru, Celju in drugih večjih krajih. Vse pa nas, ne glede na to, obvezujejo enaki odstotki vključevanja prebivalcev v članstvo knjižnice. Vsekakor si

bomo prizadevali za trend rasti in za večanje deleža predšolskih otrok in upokoјencev. Za dosego tega cilja bomo pri gradnji knjižnične zbirke in organiziranju prireditvene dejavnosti čim bolj prisluhnili uporabnikom. Število uporabnikov bomo torej skušali postopno povečevati.

Vsekakor je pomemben tudi izbor ustreznih gradiv in izposojni pogoji ter odnos strokovnih delavcev do uporabnikov.

Uporabnike bomo navajali in vzgajali za samostojno iskanje gradiva po knjižnici in po elektronskem katalogu. V ta namen bomo organizirali brezplačne tečaje.

Posebno pozornost bomo namenili vzgajanju mladih za uporabo knjižnice. Želimo, da bi jim bila knjižnica prijazna, zato bomo organizirali razne prireditve.

Predvidevamo, da bo do leta 2012 knjižnico aktivno uporabljalo približno 25 % prebivalstva občin Rogaška Slatina in Rogatec.

Naša vizija so uporabniki splošne knjižnice, ki so vse bolj izobraženi in aktivni državljani.

3.5.8 OBVEŠČANJE O DEJAVNOSTI V USTREZNIH MEDIJIH IN NA SPLETNI STRANI www.sikrsl.sik.si

Stike z javnostjo bomo poskušali kljub kadrovski podhranjenosti krepati. O svojem delu in prireditvah bomo obveščali medije. Z rednim dopolnjevanjem spletne strani bomo uporabnike seznanjali z našim delom in njihovo možnostjo pridobivanja informacij. Nadaljevali bomo s predstavitvijo knjižnih novosti in predstavitvijo knjig, ki jih priporočamo.

Sledili bomo napredku in trendom na področju socialnih omrežij in se vanje vključevali (FB, twitter ...).

3.5.9 IZVAJANJE RAZLIČNIH OBLIK SPODBUJANJA BRANJA IN PRIREDITVENA DEJAVNOST

Nadaljevali bomo z odlično sprejetim in odmevnim projektom spodbujanja bralne kulture za odrasle Beremo ob kozarcu slat'ne, z Ježkovim nahrbtnikom, ki je namenjen otrokom do 3. razreda osnovne šole, MUF (Mini univerzo Filozofske fakultete), ki ga obiskujejo učenci od 3-6. Razreda, bomo ponudili še učencem od 7.-9. razreda bomo, okrepili bomo sodelovanje s Šolskim centrom Rogaška Slatina ipd. Dodajali bomo nove oblike spodbujanja branja za vse starostne skupine in vse ciljne skupine.

Knjižnice bodo tudi v prihodnje redno izvajale prireditveno dejavnost: potopise, literarne večere, pogovore z ustvarjalci in podobno pa pravljичne ure, ustvarjalne delavnice, igralne ure in tematske razstave.

Ker pa želimo približati knjižnico čim širšemu krogu uporabnikov, bomo k sodelovanju povabili tudi razna društva, skupine in posameznike, ki bodo soorganizatorji prireditev ali pa bodo s svojo predstavitvijo oz. predavanji popestrili našo prireditveno dejavnost npr. iz športnega, hortikulturenega, turističnega, zdravstvenega in drugih področij. Skratka, s pestro in raznoliko dodatno dejavnostjo bomo skušali pridobivati nove uporabnike, jih v knjižnici zadržati in poskrbeti, da bodo uporabniki imeli dostop do številnih novih znanj in spoznanj.

V sodelovanju s šolami in vrtci bomo z veseljem pripravljali predstavitvene ogledke knjižnic, ki bodo del bibliopedagoške vzgoje.

3.5.10 POVEČATI ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Zaradi vedno novih vsebin, ki jih dodajamo (omeniti moramo še glasilo Knjižnice Rogaška Slatina Knjižnični utrinki, izdelava vsega promocijskega materiala tudi za potrebe lokalnega okolja) je treba Knjižnici Rogaška Slatina čimprej nujno zaposliti vsaj enega bibliotekarja.

Knjižnica nujno potrebuje pravnika, saj so računi za pravne storitve oz. svetovanja iz leta v letu večji. Lahko bi bila organizirana skupna pravna služba za več javnih zavodov.

Brez ustreznega kadra je nemogoče in nerealno pričakovati rast in razvoj knjižnice v lokalnem okolju niti dovolj kakovostnega sprotnega izvajanja nalog in aktivnosti, ki jih pričakujejo naši uporabniki (seveda tudi ne izpolnjevanja nalog, ki jih navajamo kot prednostne).

3.5.11 NUJNE INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Prostori Knjižnice Rogatec ne zadostujejo več potrebam in aktivnostim, ki jih knjižnica izvaja, zato je treba razmišljati o novih, večjih in z sodobno informacijsko tehnologijo opremljenih prostorih.

V Knjižnici Rogaška Slatina veliko težavo povzroča zastarela IKT oprema za zaposlene in uporabnike. Ker že več let Ministrstvo za kulturo ne razpisuje sofinanciranja za nakup tovrstne opreme, je nismo mogli zamenjati oz. posodobiti, sodobne knjižnice pa si ne znamo predstavljati brez sodobne računalniške opreme.

3.5.12 KREPITEV OBSTOJEČIH IN VZPOSTAVLJANJE NOVIH PARTNERSTEV

Povezovanje med različnimi institucijami, zavodi, društvi ... v in zunaj lokalnega okolja je temelj za prepoznavnost in dolgoročno uspešnost, zato se bo knjižnica še bolj povezovala in vzpostavljala partnerstva pri skupnih projektih. Nujno je tudi povezovanje z gospodarstvom in vključevanje knjižnice v turistično ponudbo

Ob vstopu v Evropsko unijo in s tem povezanim procesom globalizacije je vloga knjižnic še posebej pomembna. Organizacijske enote postajajo središče kulturnega in informacijskega dogajanja v kraju, zato se bomo tudi v bodoče trudili za prepoznavnost knjižnic in za njihovo nenehno strokovno napredovanje.

3.5.13 UPRAVLJANJE KNJIŽNICE

Splošna knjižnica mora biti organizirana učinkovito, oblikovati pa mora poslovno politiko, s katero so jasno opredeljeni cilji, prioritete in storitve knjižnice glede na potrebe lokalne skupnosti.

Čeprav je zavod neprofitna organizacija, je za njegovo uspešno delo potrebno poznati in razumeti temeljne ekonomske zakonitosti, da je uspešen v razmerah, ki so kulturi malo naklonjene. Zato tudi direktor potrebuje sodobna znanja, ki so mu podpora za vodenje in upravljanje v času sprememb.

Trudili se bomo za pridobivanje alternativnih virov financiranja, za čim daljše plačilne roke in

čim večje popuste.

Stalno bomo vrednotili stroške, svojo uspešnost bomo preverjali tudi s primerjavo rezultatov oz. kazalcev z drugimi splošnimi knjižnicami podobne velikosti in podobnih značilnosti.

S svojo dejavnostjo bomo vplivali na ugled in prepoznavnost občin, zato bomo pri uresničevanju naših ciljev veseli podpore občin ustanoviteljic tudi v prihodnje.

4 POVZETEK CILJEV

Knjižnica Rogaška Slatina in enota Knjižnica Rogatec bosta s svojim delovanjem:

- povečali kakovost življenja posameznika in skupnosti,
- zmanjševali razlike med informacijsko bogatimi in informacijsko revnimi uporabniki,
- dvigovali zavest o pomenu knjige in branja za razvoj posameznika in družbe,
- okrepili bosta pripadnost lokalni skupnosti,
- povečali ugled in prepoznavnost lokalnih skupnosti,
- povezovali različne življenjske sloge,
- okrepili kulturno življenje,
- dvignili izobrazbeno raven,
- skrbeli za razvoj in obvladovanje slovenskega jezika,
- širili bralno kulturo, razvijali informacijsko (poudarek na izobraževanju uporabnikov za rabo knjižničnih gradiv in storitev), funkcionalno, finančno in druge pismenosti ter
- podpirali splošno kulturno in jezikovno nacionalno zavest ter širile obzorja duha.

Pogoji za doseg te ciljev:

- ustrezna finančna sredstva za izvajanje dejavnosti in nabavo raznovrstnega knjižničnega gradiva,
- redno financiranje,
- čim širša podpora projektom bralnega osveščanja,
- primerni prostori,
- naklonjenost sponzorjev in donatorjev,
- ustrezno število in usposobljenost delavcev ter
- zagotavljanje drugih pogojev za opravljanje poslanstva knjižnice z veliko naklonjenostjo in razumevanjem lokalne skupnosti.

Čeprav je lahko kriza tudi priložnost, smo prepričani, da nas čaka obdobje težkih preizkušenj, ki najbrž ne bo omogočalo izrazitega napredka, zato želimo vsaj obdržati, kar smo dosegli, in razvijati svojo dejavnost tako, da bo v spremenjenih družbenih razmerah naša knjižnica tudi v prihodnje vsem občanom podpora na področju izobraževanja, informacijske, funkcionalne in finančne pismenosti ter kulture.

Direktorica:
Mag. Nataša Koražija

November 2014